

Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Brisori nerăstose nu se pri-
mesco. Manuscrisurile nu se re-
trimite!

Birourile de anunțuri:
Brașov, și piața mare Nr. 22

Inserate mai primese în Viena
Indolfin Mosse Hrasenstern & Volger
(Otto Mann), Henri Schalek, Alois
Berni & M. Dukes, A. Oppel, J. Don-
nerberg în Buapesta: A. V. Gold-
berger în on Meses Kokslein Bernat:
în Frankfurt: G. L. Damb; în Ham-
burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o serie
garmonică pe o colină 8 or.
și 80 cr. Ambră pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tarif și învoială.

Reclame pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. s. 80 ani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIII.

„Gazeta” este în fi-oare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria!
Pe unu anu 12 fl., pe șese luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anu 40 franci, pe șese
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.

Se prenumără la toate oficiile
postale din ținu și din afară
și la dd. colectorii.

Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe unu anu
10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu două în
casă: Pe unu anu 12 fl., pe
șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu esemplu 5 cr. v. a. s. 80
ani.

Atâtu abonamentele câtu și
inserțiunile suntu a se plăti
înainte.

Nr. 224.

Brașov, Sâmbătă 6 (18) Octomvre

1890.

Nou abonamentu
la
„GAZETA TRANSILVANIEI”.
Cu 1 Octomvre 1890 stilu vechiu
s'a deschis nou abonamentu, la care în-
vitamă pe toți amicii și spriljitorii folei noastre.

Prețulu abonamentului:
Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl.
pe șese luni 6 fl., pe unu anu 12 fl.
Pentru România și străinătate: pe trei
luni 10 franci, pe șese luni 20 franci, pe unu
anu 40 franci.

**Abonamente la numerele cu data de
Duminecă:**

Pentru Austro-Ungaria: pe anu 2 fl., pe
șese luni 1 fl.
Pentru România și străinătate: pe anu 8
franci., pe șese luni 4 franci.
Abonarea se pôte face mai ușor și
mai repede prin mandate postale.
Domni, cari se vor abona din nou
să binevoescă a scrie adresa lămurită și
a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Brașov, 5 Octomvre v. 1890.

Nu de multu înregistrăm
scirea, că Românii din Alba-Iulia
se pregătesc să înființeze acolo
o nouă bancă românescă.

Acăsta va fi, pare-ni-se, a două-
decă și opta bancă românescă, ce
s'a înființat între Românii de din-
coce de Carpați dela anul 1872
încoce. Progresulu, ce l'amă des-
voltat pe acestu tărâm, mai ales
în anii din urmă, este în adevăr
uimitor, dér cu tôte acestea nici
pe departe nu se pôte dice, că cu
cât s'a făcut până acum, amă
fi făcut de ajuns.

Românii, cari formază aici în
Ardeal majoritatea preponderantă
a populațiunei, nici astăzi n'au
ajuns încă să aibă nici măcar
pe jumătate atâtea institute de ban,
câte au d. es. Ungurii, cari aici
sunt față cu noi în minoritate
atât de mică, ba pe o treptă ne-
sămănată mai inferioară stăm în
astă privință chiar și decât Sașii,
cari deși sunt numai o mână de

omeni, pe tărâmulu acesta ne-au
întrecut de multu, nu numai pe
noi, ei și pe Unguri, pentru-că pe
când Sașii totu la 3922 de suflete
au unu institutu de ban, pe atunci
Ungurii numai la 8955 de suflete
au unu institutu, ér la noi, la Ro-
mâni abia, la 52,174 de suflete se
vine unu institutu de ban.

Trepta inferioară, pe care ne
aflăm așa-déră în ceea-ce privesc
numărulu băncilor noastre, ne în-
dreptătesc a saluta cu bucuria
scirile privitoare la înființarea de
noue bănci românesce pentru po-
porulu nostru, deoarece netăgăditu
lucru este, că nu numai popora-
țiunea comercială și industrială, ci
și clasa agricolă—precum este po-
porulu nostru—cu câtu înainteză
în timp, cu atâtu are lipsă de
capitale; ér aceste capitale, nece-
sare pentru estinderea economiei
și pentru ameliorarea moșiei, țe-
ranii noștri prea arare-or, ori pôte
chiar de locu nu le potu căpeta
pe lângă percentele corăspund-
tore venitelor lor, decât nu cumva
le stă la dispozițiune vre-o bancă
anume destinată pentru ajutara-
rea lor.

Părerea acelor, cari cred, că
instituiunea băncilor nu este
încă potrivită cu gradulu actualu
de cultură alu poporulu nostru
și că deschiderea creditulu pe la
bănci pôte ave urmări păgubitoare
asupra țeranulu român, — pôte
se și aibă părțile ei pe deplin în-
temeiate. Nu trebuie însă să ui-
tăm, că în timpul de aci mai
alesu, decă și sute de agenți stre-
ini cutrieră comunele românesce
cu scopulu, ca să seducă pe po-
por și să câștige în sinulu acestuia
clientela pe sēma unor instituiuni
strēine.

Și astăzi găsim ținuturi întregi,
în cari populațiunea noastră, în
lipsa de bănci românesce, recurge
la „grația” unor bănci séu că-
mătaru streini. Față cu aceștia,

sunt chiamate băncile noastre de
a forma pentru țeranulu român
unu zid de apărare, și tocmai
de aceea înființarea lor în tôte
acele ținuturi locuite de Români,
unde nu există până acum, ne
oferă motivu de bucuria.

Ceea ce ne rămâne să dorim
este, ca întru întemeierea institu-
telor noastre de ban nici-odată
să nu se ținască la primirea de
dividende grase pentru întemeiă-
tori, ci totu-dēuna ajutarea și
ușurarea poporulu în înțelesulu
strinsu alu cuvântulu, căci numai
așa vor merita ele numirea de
adevrate institute de ajutorare.

DIN AFARĂ.

Călătoria vorbirei lui Crispi.

Ministrulu-președinte italianu și-a tri-
mis cunoscuta lui vorbire din Florența
cancelarulu germanu Caprivi și minis-
trulu comunu de externe austro-ungar,
contelu Kalnoky. „Nord. Allg. Zeitung”
spune, că Crispi a fostu felicitat de
Austro-Ungaria și Germania prin amba-
sadorii lor br. Bruck și contele Falck.
Ambasadorulu italianu din Viena, con-
tele Nigra, după cum se sustine, a fostu
de față la banchetulu din Florența, pen-
tru-ca să pōtă da unu raportu perso-
nalu împăratulu Franciscu Iosif.

Congresulu socialu-democraticu.

În 12 Octomvre n. s'a deschis în
Halle congresulu socialu-democraticu. La
acestu congresu s'a insinuat 390 de dele-
gați, între aceștia 7 din America, 9 din
Anglia, 4 Elvețieni și 4 femei. Convo-
catorulu congresulu, Liebknecht, deschise
adunarea, dicēndu, că după o luptă în-
delungată de 12 ani, care a costat jertfe
uriae, a scosit în fine ziua ținerei con-
gresulu, a cărui însemnătate o recunoșce
lumea întregă. Chipurile victimelor,
cari au plătit cu viața convingerile lor,
—dise oratorulu—sunt de față în sală.
Cu câtu a crescut numărulu acestor
victime, cu atata a fostu îmbrățișată so-
cialu-democrația mai cu căldură, deorece

poporulu a recunoscutu într'ēnsa singura
lui mântuire.

„Lucrătorilor!” —dise Liebknecht
— „noi ne-am adunat în publicu, la
lumina zilei; noi nu ascundem nimica.
Aceia, cari sustin, că amă ave cine
scie ce planuri secrete, sunt nesce ne-
buni. Delegații nu trebuiesc adoniați,
ei sunt gata de luptă și de bună sēmă
voru să păzi interesele partidulu. So-
cialu-democrația formază o putere; acăsta
o dovedesce legislația actuală, care se
ocupă în prima linia cu cestiunea lucră-
torilor. Mărimea partidulu pretinde
îndatoriri totu mai mari, de cari sunt
conșcii toți membrii lui.”

Liebknecht încheiă c'o întreită urare
la adresa democrației. Terminând, se ale-
seră ca președinti Singer din Berlin și
Dietz din Hamburg.

Vorbirea lui Crispi și Rusia.

„Poll. Corr” primese din Peters-
burg scirea, că vorbirea lui Crispi, ți-
nută în Florența a produsu forțe rea im-
presiune în cercurile politice rusesce,
pentru-că Crispi prin vorbirea lui a do-
vedit, că tripla alianță stă pe base mai
solide de cum își închipuiau cercurile
politice rusesce, cari înclină spre Italia.
„Novoje Vremja” scrie privitoru la acăsta,
că decât tripla alianță e indispensabilă
pentru sustinerea păcei europene, atunci
nici Francia și Rusia nu potu fi despo-
iate de dreptulu de a căuta mijloce po-
trivite pentru pace, în casu când statele
aliante ar periclită-o.

Anglia și Italia în Africa.

Folei „Pol. Corr.” i-se scrie din
Londra, că ruperea desbaterilor anglo-
italiane în afacerea Cassalei nu va tur-
bura nici-decum bunele raporturi dintre
cele două țeri. Anglia nu pôte eeda
Italiei Cassala, fiindcă trebuie să ia în
drēptă considerațiune Egiptulu, adecă a
trebitu să gândescă la împregiurarea,
că cu timpul Egiptulu érăși pôte recu-
ceri Sudanulu. „Times” nu se îndoesce,
că desbaterile întrerupte se vor începe
acuși din nou, ér după „Morning Post”
desbaterile întrerupte dovedesc, că pe te-
ritoriulu africanu din vorbă, numai unu
punctu este asupra căruia diferu păre-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

(5) Valurile Tinereței.

Romanu de Ivan Turghenev.

IX

Emil, care în mânia agrării lui
Sanin se ocupe locu, a ramas totu în
picioare, privind într'una afară pe fe-
răstră, când fiitorulu séu cumnatu pă-
răsi odaia, în zăpăcela lui copilărescă
înroșindu-se întreba de Sanin, decât mai
pôte rămâne puțin?

„Astăzi mă simtă cu multu mai
bine” adause elu „dér mediculu mi-a
oprit ori-ce lucrare.”

—„Rămăi numai; nu mă conturbă că-
tuși de puțin” grăbi să-i răspundă Sa-
ninu, care ca unu adevăratu Rusu primi
cu bucuria pretextulu acesta ce-lu măn-
taia de căutarea altei ocupațiuni.

Emil îi mulțami și după câteva
momente șe simția la Sanin, ca acasă.
Se uita jur împrejur la tôte și aprupe
despre fi-care obiectu întreba, de unde
și cu ce prețu l'a cumpărat? Îi vorbi
apoi câte și mai câte nimicuri despre

mamă-sa, sora-sa, despre Pantaleon, ba
chiar și despre cățelușulu Tartaglia. Emil
în curēndu se simți forțe negenat și
părea cuprinsu de-o adevărată atragere
și iubire față de Sanin, nu pentru-că
acesta i-a mântuit viața în ziua pre-
cedentă, ci fiindcă era o ființă așa de sim-
patică.

N'a trebuit să trecă multă vreme
până-ce băiatulu începă să se descopere
tôte secretele înaintea lui Sanin. Cu de-
osebitu focu se opri la unu punct; și
anume, mamă-sa voia cu ori-ce preț să
facă din elu neguțatoru, pe când elu
scie, scie fără îndoială, că are să devină
artistu, cântărețu-artistu, ceea ce s'a
născut, cu unu cuvēntu arena teatrală
îi este chiamarea lui adevărată. Pantaleon
încă îl îmbărbăta spre acăsta; d-lu
Klüber însă ține cu maică-sa, la care se
bucură de mare influință; însuși gândulu
că din elu are să fiă unu precupețu pur-
cede dela d-lu Klüber, după opiniunea
căruia nici o poziția în lume nu se pôte
asemăna cu poziția unui neguțatoru! A
vinde postavu și mătase, a împuia ure-
chile publiculu cu vorbe, a cere dela
el unu prețu esagerat, adecă unu prețu

rusescu „Narren-oder Russen-Preise” —
este ideia lui de predilecțiune.

„Dér étă a sositu timpul să mergă
acasă”, strigă elu când Sanin era gata
cu îmbrăcatulu și scrise epistola ce avea
s'o trimită la Berlinu.

—„E prea de timpuriu” observă Sanin.
„Nu face nimicu” dise Emilu, ali-
pindu-se de elu. „Să mergem! Vom
suici-o mai înteu cătră postă — ș'apoi
la noi. Gemma se va bucura forțe, vē-
dēndu-te! Vei dejuna la noi... ș'apoi în
interesulu viitorulu meu vei putē vorbi,
mamei mele ori și ce...”

—„Așader să mergem”, dise Sanin —
și se depărtă.

X

Gemma întru adevăr se bucură
când i-a vēțut, ér dōmna Lenore îi
primi cu multă bucuria: era învederat,
că în séra precedentă elu, Sanin, a făcutu
bună impresiune damelor. Emilu înainte
de-a lau dispoziții să se grăbescă cu
dejunulu, se duse lângă Saninu și-i șopti
la ureche: „să nu uiti de mine.”

„Nu voiu uita” replică Sanin.

Dōmna Lenore nu era tocmai bine:
suferia de durere de capu — dēnsa se

odihnea pe unu fotoliu. Își da mereu si-
lința, să se pōrte câtu mai liniștitu.
Gemma purta unu frumosu și galbenu
vestmēntu de dimiță; ea încă se părea
ostenită și palidă; în jurulu ochiloru i-se
formaseră unu felu de cercevele negre,
care însă nu i-au luat nimic din stră-
lucirea lor în vreme-ce paliditatea ei
împrumuta trāsuriloru clasice ale feții ei
ore-care tăinică și blāndețe. În ziua acăsta
cu deosebire mânăle ei, îi părēu forțe
frumose lui Sanin; când și-le ridică, ea
se netezescă bucele-i negre și sclipi-
ciose, nu era chipu să și i-a privirea de
pe degetele ei netede, cari reaminteau
câtu se pôte de viu pe cele ale Fornar-
rinei lui Rafael.

În curte dogoreala era grōznică;
după dejun Sanin vrū să se depărteze,
într'aceea însă i-se observă. că va fi mai
bine, decât pe-o vreme așa de căldurosă
nu se va mișca nicăiri — ceea ce elu
aprobāndu cu desăvîrșire, remase și mai
departe. În odaia posterioară se legăna
în voia ei o rēcōre plăcută, — aici se
retrase întrēgă societatea. Ferestrele odăii
se deschideau spre grăbia sădită cu
salcām. Albine, vespi și țintari bizāindu

pului, și prin ei fulgerii înfricoșăți ai „Gazetei“, și ca un „justum et tenacem propositi virum“, cum se numește pe sine mai la vale, se pune de parafuleguli anti-sinodanilor Oradani, ca nu cumva fulgerile „Gazetei“ să facă daună în ei. Uităndu-se de aceea, că dela grandios până la ridicul lipsese numai un pas și că nu totă rola se poate debuta cu același succes.

Apărarea dreptății, când nu e împreună cu folosul material, e faptă nobilă; însă a sări în apărarea acelora, cari se simt și mai tari, dispun de pene și mai ascuțite — nu de una debilă, cum mărturisesc L. M. despre a sa — e lucru de ris. Sub ce considerațiune cade atitudinea D-lui L. M., care joca rolul unui avocat nechiămat? Eu nu o pot explica!

Lă întrebă ridicată-s'a un singur *veto* în contra ținerii sinodului? Ni-au saltat de bucurie inimele tuturor, vădând promptea întregă clerului sătmărenă, de a pași în lupta pentru gimnasiu. Nu s'a manifestat această dorință în toate protocoalele luate în conferințele singuraticilor protopopiate? Nu ai profesat și D-ta ideile și principiile Sinodului din „Apelul“. Când la aceste manifestări ale clerului sătmărenă au pășit la activitate și antisinodanii, și le-au succedat a înfățișa conferințele preoțesci de nisce adunări tumultuoase, cari turbură ordinea publică?

Sub asemenea auspicii, s'a conchiămată adunarea generală la Satu-mare, unde dintre 50—60 preoți s'au prezentat 14. Acolo ai fost și D-ta L. M., ba ca pe mai ténéră te-a ales de notar al conferinței. Nu și-au fost cunoscută atunci pornirile antisinodanilor? Nu bătrânul protopop de Satu-mare a salvat cauza apelului reprezentată între alții și de D-ta. Așa de nerestaurare le-ai creșut principiile sinodului, că fără rezervă ai subscris procesul de rezoluțiune al protopopului Lazară, er pe protopopul Codrulului l'ai apostrofă, că are frică de Sinod.

După aceste te întrebă d-le L. M. prin ce metamorfosă ai putat trece, că te opun ideilor și principiilor profesate odată cu atata căldură. Și din notariul conferinței sinodanilor, te prefaci plaidorul antisinodanilor oradani. Schimbătu-s'as terea gimnasiului, seu amelioratu-s'a sörtea aceluia, sub timpul metamorfosei D tale? D-ta puni vina pe esposeu; însă e mai de creșut, că te-a stropit cu busuiac, seu te-a miruit, cum dice Meliton. Ambițiunea, până la un grad, în omienii tineri, e de laudat; însă a fi așa sfătos, cum e d-lu L. M., nu-i șede prea bine. Sfaturile date de d-sa protopopilor Ardelean și Darabant — încă lasă să trecă; dér a

pină încet și ațipi. Gemma se puse lângă ea pe un scănel, și nu s'a mișcat mai mult. Pe când o mână ținea perna, pe care odihnia fruntea mamei sale, degetul celeilalte mână și-l ducea din când în când la buze, și îndată ce Sanin făcea o mișcare, fă cătu de neînsemnată, aruncându spre ea câte-o ochire dulce, cu voce șoptitoare îl provoca să rămână liniștit. Pe urmă însuși Sanin sta locului ca pironit și fermecat și adâncindu-se cu tot sufletul seu în admirațiunea chipului, ce-l vedea înaintea sa, se indeletuioia în recoroșă odaiă în care ici și colo străluciau ca puncte luminoase rosele aninate în demodate pahare verzi.

Figura virstnicei dame, ce durmia, cu mâinile ei puse cruce și cu obrazii palid și cadrați într-o învăltoare albă, pe cum și fata ei prietenosă, înțeleptă, curată și nespuse de frumoasă, care o pădia, cu ochii ei umbriți de întunecime și totuși schinteiați... toate, toate ce erau? Un vis, o poveste. Și cum a ajuns el aici? (Va urma.)

trage la publicitate și numele venerandului cap al capitului oradan, nu e cu cale. Pentru aceea în sfârșit nu am de dicit alta d-lui L. M., decât ceea ce i-a răspuns protopopul Ardelean, că: umilință, și ăra-și umilință.

Sătmărenul.

Europa, Rusia și România.

Studiu etnic și politic de Dimitrie D. Sturdza.

Reproducem, după o broșură, ce ni-s'a trimisă, acest interesant studiu etnic și politic, publicat de d-lu Dimitrie D. Sturdza.

Nu de astăzi datăză lupta dintre poporele din apusul și din răsăritul Europei; ea numără secul și este o parte a însăși istoriei omenirei.

După-ge Grecii au așezat în mod genial bazele civilizațiunei omenesc, după ce organizarea politică a statului roman a dat o formă palpabilă și practică acestei civilizațiuni; poporele greco-latine au atras spre densele elemente culturale nouă. Pe la începutul erei creștine, Germanii au năvălit peste atotputernica dominațiune a Romei, care fu înfrântă politicesc, dér care a rămas învingătoare din punctul de privire culturală. Atunci s'a formată acea contopire a elementelor civilisate și civilizate a Europei, care să numește lumea occidentală, ocupând astăzi pe totă suprafața globului pozițiunea predominătoare.

În contra acestei formațiuni culturale s'au ridicat patru rinduri de furtuni: irupțiunea Mongolilor și a Tătarilor, incursiunea Arabilor, invasiunea Turcilor și lupta întreprinsă de Ruși pentru a-și asigura supremația europeană.

Mongolii, Tătarii, Arabii au fost învinși și zăcu astăzi nimiciți.

Mult timp a stată indecisă sörtea Europei, când Turcii, viteji și sumeți, înaintaseră în alți șeptespredecelea secol până sub zidurile Vienei și credeau, că sabia și focul erau mijloce sigure pentru a pune coranul în locul civilizațiunei europene. După trei secole de lupte crâncene, ei au trebuit să se retragă încet cu încetul. Europa a rămas învingătoare. În acele timpuri Românii au stată mulți ani isoțai de Europa și esistența loră era în pericol; dér rezistența le-a fostă vitejă și a contribuit multă la înfrângerea Turcilor.

În urma Turcilor s'au ridicat Rușii în contra Europei. Închipindu-și, că represintă elementul unei nouă civilizațiuni basată pe alte principii, pe alte idei, pe o altă organizațiune, decât vechea lume occidentală; Rușii se credă chiămați a funda o lume nouă, lumea rusescă, seu lumea slavonă, precum o mai numesc, spre a o face mai ademenitoare. Rușii nu apară cu dorința de a intra în cercul cultural de astăzi, contopindu-se cu civilizațiunea europeană, spre a participa la mersul progresiv al omenirei; ei voră să intrerupă șirul acestei dezvoltări de mii de ani, și luptă de doi seculi pentru a o nimici.

Acastă luptă a Rușilor cu Europa formăză nodul împrejurul căruia stă astăzi lumea încierată. Acastă luptă e plină de actualitate. Ne aflăm în mijlocul ei, participăm la densa. Adese desbinările poporelor Europei civilisate sunt pentru densele o causă de slăbiciune în fața acțiunei strinsă unite a Rușilor, condusă de o singură voință constantă. De aceea mulți sunt nedumeriți, cui va aparține victoria finală. Nu e îndoișos, că aceste desbinări prelungesc o situațiune, care ar pute fi de altă felă lămurită cu ușurință; căci puterea materială și morală a Europei, e atât de mare, încâtă sigură e înfrângerea aceloră, cari caută să distrugă mărșă clădire, ridicată nu prin nimicirea a totă ce s'a făcut, ci prin conlucrarea comună, continuă, neșarmurită a spiritului omenesc.

Dér acum astfel stau lucrurile — indecise, și în această situațiune Orientul european s'ămână une-oră espusă a-și

perde individualitatea sa proprie, legămintele sale cu lumea cultă, pentru a fi cuprins în oceanul rusesc. Românii aflându-se în acest orient, e de un interes vital pentru dênșii, a esamina de timpuriu și continuu situațiunea, pentru a-și clarifica pozițiunea în fața luptătorilor și a sci cu precisiune, ce au de făcut în fiă-care moment.

Timpul de față este propiciu pentru o cugetare liniștită. Lupta își urmează cursul pe căi piezișe, laturalnice, ascunse; dér ne aflăm totuși într'un moment de repaus. E ca înainte de o încierare viă, când adversarii se odihnesc, pentru a da peptă unul în contra altuia. Să esaminăm deci forțele taberelor și pozițiunea Românilor în fața lor, ca să tragem conclusiunile, în stare să lumineze calea de urmată cu o lumină viă, spre a nu șovăi și spre a face cu cuvântul de „politică românească“ să fiă un adevăr, er nu un cuvânt fără miez, servind numai de momelă pentru a ademeni pe cei nepricepuți seu pe cei slabi de ânger, (Va urma.)

Literatură.

Poesii germane, traduse liber de Constantin Morariu, cooperător la biserica S. Paraschiva din Cernăuți. — Sub titlul acesta a apărut de curând în editura „Căntărilor Negruții“ din Gherla o broșură de 118 pagini formată 8°, care conține în traducere liberă românească vre-o 42 poesii de cei mai renumiți autori germani. Broșura conține portretul Carmen Sylvei și al lui I. Ch. Fr. Schiller. — Opulă acesta se vinde în folosul „fondului școlilor defetice“ din Bucovina, cu 1 fl. exemplarul.

„TELEGRAMELEGAZ. TRANS.“
(Serviciul biroului de coresp. din Pesta.)

Berlin, 17 Octomvre. „Vossische Ztg.“ ține de vrednică de credință scirea după care guvernul german și-ar fi manifestat dorința de a se ventila cestiunea micșorării tarifului vamal pe importul de cereale și vite contra Austro-Ungariei și Italiei. — După cum scrie „National Ztg.“ este în prospect cererea unui nou credit militar de cel puțin 20 milioane.

Halle, 17 Octomvre. Congresul socialiștilor a hotărît să se declare ziua de 1 Mai n. ca zi de sərbătoare pe viitor.

Paris, 17 Octomvre. Ministrul de finanțe ține de imposibil a se face economisiri și mai departe. Totă acesta a constatat o și consiliul de miniștri.

Constantinopol, 17 Octomvre. Eri, în urma ordinului patriarhatului, au stată închise toate bisericile din Turcia; se asigură, că această stare de închidere a bisericilor, care e provocată prin diferințele dintre Pörtă și patriarhatul ecumenic, va dura și mai departe.

Belgrad, 17 Octomvre. Mesagiul regesc, cu ocazia deschiderii Seupcinei, va anunța, că deficitul s'a delăturat și că raporturile cu toate puterile suntă dintre cele mai amicabile. Se pune deosebită pondă pe delăturarea conflictului cu Austro-Ungaria.

Viena, 17 Octomvre. Banca austro-ungară a urcată dobândă cu 1/2 procent.

Cununiă. D-lu Iosif Morariu, teolog absolut, și d-ra Olimpia Mihelțianu se voră cununa Duminecă, în 7 (19) Octomvre c. în biserica Sfântului Nicolae din Brașov.

DIVERSE.

Ce face ambițiunea! Diarele din Odessa povestesc următorea istorie frumosoasă: În guvernamentalul Ekaterino-

slaw, stetea în fruntea lucrărilor de măsurătoare consiliarul de stat Melikoff, bărbat cam de 45 de ani. Într'o adunare cineva făcu consiliarului imputarea, că dênșul este din lumea veche, rămas înderăt de spiritul timpului și că multe instituțiuni moderne nu le șoie prețui. Melikoff se simți foarte atins prin observările acestea: „voiu stărui a-și dovedi, dișe el, că ești în rătăcire și că eu știu aprețui spiritul timpului mai nou.“ A doua zi își dete demisiunea și în scurt timp depuse la gimnasiu esamenul de maturitate, care îl îndreptă să se înscrie la universitate. Ca student de medicină în Dorpat s'a distins prin talentul seu eminent. El termină cursul cu distincție, se duse pe spesele regimului în străinătate și de presentă este profesor la universitatea din Charkow. De-odată cu el a terminat și fecioru-seu studiile și a fost înaintat de doctor în medicină și acum tata și fiul suntă profesori la aceeași universitate.

Turburări. Universitatea din Bruxelles a fost, cu ocaziunea instalării noului rector Filipson, teatrul unor violente turburări. Studenții au intrerupt vorbirea rectorului Filipson cu strigate: „Jos cu Prusia!“ Intervenind poliția, s'a iscată o încierare, în care poliția a rămas învinsă. Cătră sfirșite studenții au alungat și pe rectorul Filipson și pe primarul orașului, care presida festivitatea.

Biserică evangelică în Prusia. În Prusia regele este capul bisericei evangelic. În contra acestei funcțiuni supreme de episcop a regelui, își ridică vocea cunoscutul preot de curte Stöcker. El nu vede altă scăpare pentru biserică decât într'un guvern bisericesc mai ager și în instituirea de episcopi protestanți. Protestantul ieșit Stöcker i-se pare, că împăratul Wilhelm este prea mic scut și apărător pentru ortodoxia, de aceea îl conjură: „să se scute de răspunderea cea mare în conducerea bisericei evangelic prin asta să elibereze, atât pe sine, cât și biserica.“ În tendințele acestea, „Frankf. L.“ prevede apunerea stelei puternicului preot. Cădând în disgrăia la curte, dice diarul amintit, Stöcker vrea să se retragă într'un post de episcop, unde să fiă totă conducător.

Un preot amabil. Preotul Hasskari din Siracusa, în America, a fost provocat din partea filor să sufletesc ca să părăsescă comuna, pentru că se ocupă prea mult cu afaceri de sport. Constrins să se ducă, ținu o predică de despărțire, în care termină cu următoarele: „dēcă d-văstră m'ați întreba la urmă, ce vă doresc, eu pentru viitorul d-văstră v'ași răspunde dicând: o jumătate duzină de îngropăciuni din mijlocul d-văstră! Amin.“ — Pentru astă cuvântare binevoitoare, parochienii vrău să-l părăscă la sinodul cel mai de aproape.

Kotzebue și ducele de Braunschweig. Odiniöră, la un bal de curte, Kotzebue își petrecea cu ducele de Branschweig-Oels, care era ghīb de spate. În decursul conversației dișe cestă din urmă: „Este foarte curios lucrul, iubite Kotzebue, că d-ta, pe lângă unele capd'opere, ai putut scrie atâtea lucruri slabe.“ — Kotzebue, aruncându o privire semnificativă asupra spatelor ducelui răspunde: — „Cum poți pretinde, ca eu un biet muritor, să nu scriu, decât lucruri bune, pe când chiar nici d-șeu nu i-a succedut toate creaturile.“

Rectificare. În N-rul 221 a. c. al „Gazetei“ pag. 3, rubrica „Cununiă“ în loc de 29 Octomvre să se citească 26 Octomvre.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil interimar: Gregoriu Maior.

Cursul pieței Brașov

Table with exchange rates for various currencies and goods in Brașov, including gold, silver, and foreign currencies like the Russian ruble and German mark.

Cursul la bursa de Viena

Table with exchange rates from the Vienna stock exchange, listing gold, silver, and various bank shares.

Table listing various commodities and their prices, such as Hungarian wheat, flour, and different types of oil.

Avisul d-loru abonati

Notice to subscribers: We request that subscribers who wish to renew their subscription should send their subscription card and the number of the issue to which they wish to subscribe to the address of the publisher.

Administrația „Gaz. Trans.”

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

- Departing trains: 1. Brașov to Pesta, 2. Brașov to Bucharest. Details include departure times and train types (passenger, accelerated, omnibus).

II. Sosirea trenurilor:

- Arriving trains: 1. Pesta to Brașov, 2. Bucharest to Brașov. Details include arrival times and train types.

ANUNȚU

Am onoarea a aduce la cunoștința onor. publicu, că am înființat aici în locu

STRADA VĂMEI No. 8.

lângă Otelul la „Coronă”

UNU NOU MAGASINU

Advertisement for a new store selling manufactured goods, postcards, etc. at moderate prices.

Karácsony Kis M.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Iunie 1890.

Large railway schedule table for the Eastern Railway, showing routes between Budapest, Brașov, Sibiu, and other stations, with departure and arrival times.